

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
ΜΙΛΑΝΟ

Μιλάνο, 26 Νοεμβρίου 2025
Α.Π.Φ. 2510 /ΑΣ 990

ΠΡΟΣ: Υπουργείο εξωτερικών
- Β3 Δ/ση

ΚΟΙΝ: - Διπλωματικό Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
Υπουργείο Εξωτερικών
- Διπλωματικό Γραφείο κ. Υπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού κας Α. Παπαδοπούλου
- Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού κ. Χ. Θεοχάρης
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ & Εξωστρέφειας
- Α΄ & Β΄ Γεν. Δ/σεις
- Α1, Β1 & Β2 Δ/σεις
- ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (μέσω ημών)

Ε.Δ.: -Πρεσβεία Ρώμης (μέσω ΥΠΕΞ)
-Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης (μέσω ΥΠΕΞ)

ΘΕΜΑ: ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ: Ανάλυση της κατανάλωσης των ιταλικών νοικοκυριών για το 2025
–Τάσεις στη Βόρεια Ιταλία

Το 2025, η **πραγματική κατά κεφαλήν δαπάνη στην Ιταλία** ανήλθε σε **22.114 ευρώ**, αυξημένη κατά 239 ευρώ σε σχέση με το 2024. Παρά τη θετική αυτή εξέλιξη, το επίπεδο παραμένει χαμηλότερο από τα ιστορικά υψηλά του 2007, όταν οι αντίστοιχες δαπάνες είχαν διαμορφωθεί στα 22.334 ευρώ. Σύμφωνα με την ανάλυση του Γραφείου Μελετών της Confcommercio, οι μεταβολές αυτές εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αλλαγών στη συμπεριφορά κατανάλωσης των Ιταλών κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ επιμέρους τομέων.

Ειδικότερα, καταγράφεται σημαντική άνοδος στις **δαπάνες που σχετίζονται με την τεχνολογία**. Οι κατά κεφαλήν δαπάνες για υπολογιστές και τηλέφωνα έχουν αυξηθεί σχεδόν κατά 3.000% σε βάθος τριακονταετίας, ενώ μόνο το 2025 οι Ιταλοί διέθεσαν **κατά μέσο όρο 248 ευρώ για εξοπλισμό πληροφορικής**, έναντι μόλις 44 ευρώ το 2007. Παράλληλα, ενισχύεται συστηματικά η κατανάλωση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και ψυχαγωγίας, με τις **πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες** να παρουσιάζουν σωρευτική αύξηση κατά **120% σε πραγματικούς όρους**.

Θετική παραμένει, επίσης, η πορεία των **δαπανών για ταξίδια και διακοπές (+18%)** και για **εστίαση (+25,7%)**, αν και τα επίπεδα αυτά δεν έχουν ακόμη επανέλθει πλήρως στα προ πανδημίας μεγέθη. Αντίθετα, στους τομείς των βασικών αγαθών παρατηρείται υποχώρηση ή στασιμότητα: οι **δαπάνες για τρόφιμα και ποτά μειώνονται κατά 5,1%** σε σύγκριση με το 1995, η **ένδυση καταγράφει οριακή μείωση 0,5%**, ενώ τα **έπιπλα και οι οικιακές συσκευές παραμένουν ουσιαστικά σταθερά (+0,8%)**. Ιδιαίτερα αισθητή είναι η μείωση της ενεργειακής

κατανάλωσης κατά 35,1%, η οποία αποδίδεται κυρίως στη βελτιωμένη αποδοτικότητα και την αυξημένη εξοικονόμηση, παρά την άνοδο των τιμών ενέργειας.

Ως προς τη διάρθρωση των δαπανών, το 2025, **κάθε άτομο δαπάνησε κατά μέσο όρο 3.395 ευρώ για τρόφιμα και ποτά** (ελαφρά μειωμένα έναντι του 2024), **4.538 ευρώ για αυτοφροντίδα** – επίπεδο αυξημένο κατά 14,8% σε σχέση με το 1995 –, **1.115 ευρώ για ένδυση**, ακολουθώντας τη συνεχιζόμενη πτωτική τάση, και **6.480 ευρώ για στέγαση**, έναντι 6.375 ευρώ το 2024. Στον τομέα της **εστίασης**, οι μέσες κατά κεφαλήν δαπάνες ανήλθαν σε **1.702 ευρώ**, αυξημένες από 1.671 ευρώ το προηγούμενο έτος.

Το μακροοικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από σταθερότητα. Η Confcommercio σημειώνει ότι το **πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα** των νοικοκυριών υπερβαίνει πλέον τα προ πανδημίας επίπεδα, η **απασχόληση** βρίσκεται σε ιστορικά υψηλά, η αξιολόγηση του **δημόσιου χρέους** από τις αγορές παραμένει θετική, με το spread κάτω από τις 90 μονάδες βάσης, και ο **πληθωρισμός** κυμαίνεται κοντά στον στόχο του 2%, με προβλεπόμενο μέσο όρο 1,5%–1,7%. Παρά τα ευνοϊκά αυτά θεμελιώδη, το **προφίλ κατανάλωσης** παραμένει το αδύναμο σημείο: οι Ιταλοί εξακολουθούν να **αντιλαμβάνονται το πραγματικό τους εισόδημα ως χαμηλότερο από ό,τι είναι στην πράξη**, γεγονός που οδηγεί σε συγκρατημένη κατανάλωση και περιορίζει το δυνητικό θετικό αποτύπωμα της οικονομικής σταθερότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Confcommercio εκτιμά ότι μια **στοχευμένη ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών** θα μπορούσε να αυξήσει την **κατανάλωση** κατά περίπου **1%**, **συμβάλλοντας σε άνοδο του ΑΕΠ κατά 0,7% το 2025**. Ο Πρόεδρος της Συνομοσπονδίας, Carlo Sangalli, επισημαίνει ότι οι Ιταλοί επιστρέφουν με προσοχή στις δαπάνες, δίνοντας προτεραιότητα στην τεχνολογία, ενώ οι αβεβαιότητες που σχετίζονται με δασμούς και φορολογικές πολιτικές καθιστούν αναγκαίες περαιτέρω μεταρρυθμίσεις για τη στήριξη της κατανάλωσης και της ανάπτυξης.

Η συνολική εικόνα για το 2025 αναδεικνύει μια οικονομία σε πορεία σταδιακής ανάκαμψης, αλλά με σαφώς μεταβαλλόμενες καταναλωτικές προτεραιότητες. Παρατηρείται σαφής στροφή προς την τεχνολογία και τις υπηρεσίες αναψυχής, συγκράτηση στις δαπάνες για τρόφιμα, ένδυση και ενέργεια, καθώς και σχετική σταθερότητα στους τομείς της στέγασης και της αυτοφροντίδας. Η πρόκληση για τα επόμενα χρόνια αφορά την ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, ώστε η αυξημένη αγοραστική δύναμη να μεταφραστεί σε ισχυρότερη εγχώρια ζήτηση.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **εξέλιξη των τάσεων στη Βόρεια Ιταλία**, η οποία **παράγει σχεδόν το 55% του ιταλικού ΑΕΠ** και παραδοσιακά καταγράφει τις υψηλότερες καταναλωτικές επιδόσεις. Στην περιοχή αυτή, οι κατά κεφαλήν δαπάνες το 2025 υπερβαίνουν τον εθνικό μέσο όρο, αγγίζοντας ή και ξεπερνώντας τις **24.000 ευρώ** σε περιφέρειες όπως η Λομβαρδία και η Εμίλια-Ρομάνια. Η αυξημένη έμφαση στην τεχνολογία και στις υπηρεσίες ελεύθερου χρόνου είναι ακόμη πιο έντονη, καθώς η υψηλή αγοραστική δύναμη επιταχύνει την υιοθέτηση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών. Παράλληλα, ο ισχυρός τουρισμός αστικών κέντρων όπως το Μιλάνο, η Βενετία και η Βερόνα ενισχύει τις δαπάνες για εστίαση και πολιτιστικές δραστηριότητες. Αντίθετα, στους παραδοσιακούς τομείς – τρόφιμα, ένδυση και οικιακός εξοπλισμός – διατηρείται συγκρατημένη κατανάλωση, με εξαίρεση τα προϊόντα υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας, όπου η περιοχή συνεχίζει να αποτελεί δυναμική αγορά. Η διαφοροποίηση αυτή επιβεβαιώνει τον ρόλο της Βόρειας Ιταλίας ως καθοριστικού πεδίου διαμόρφωσης καταναλωτικών προτύπων, που συχνά προαναγγέλλουν τις εξελίξεις στο σύνολο της χώρας.

ΠΑΓΩΝΑ ΛΑΡΔΑ
Γενική Σύμβουλος ΟΕΥ Β'

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
- ENTERPRISE GREECE
- ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑ
- ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΕ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΣΕΒΕ)
- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΠΣΕ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΕΙΡΑΙΑ (ΣΒΑΠ)
- ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ